

J.nr.:

2011/307-81

Talepapir til brug for ministerens besvarelse af samrådsspørgsmål D og E i Folketingets Indfødsretsudvalg den 17. maj 2011

Samrådsspørgsmål D: Med henvisning til sagen vedr. Daniel Hornstrup bedes ministeren redegøre for, hvad han vil gøre for at løse problemstillingen vedr. børn, som er født her, som nu er over 12 år, men som først som 18-årige får at vide, at de ikke er danske statsborgere, og som tilmed som 18-årige har vanskeligt ved at blive danske statsborgere pga. pointsystemet vedr. permanent ophold.

Samrådsspørgsmål E: Med henvisning til sagen vedr. Daniel Hornstrup bedes ministeren redegøre for, om det er rimeligt og i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, at Danmark reelt fastholder visse personer i statsløshed, fordi reglerne for erhvervelse af dansk indfødsret og pointsystemet vedr. erhvervelse af permanent ophold i kombination gør det meget vanskeligt at erhverve dansk statsborgerskab, selv om man er født og opvokset her i landet, har gået i dansk folkeskole, handelsskole osv.

Målgruppe	Folketingets Indfødsretsudvalg
Anledning	Besvarelse af samrådsspørgsmål D og E i åbent samråd. Spørgsmål D og E stillet den 27. april 2011 efter ønske fra Marianne Jelved (RV).
Tid og sted	Tirsdag den 17. maj 2011 kl. 10.30 i Folketingets Indfødsretsudvalg.

[Indledning]

- Efter den gældende bestemmelse i indfødsretslovens § 1, erhverver et barn dansk indfødsret ved fødslen, hvis faderen eller moderen er dansk.
- Hvis barnets forældre ikke er gift, og det kun er faderen, der er dansk, erhverver barnet kun dansk indfødsret, hvis det er født her i landet.

- Før den lovændring, der trådte i kraft den 1. februar 1999, erhvervede børn født uden for ægteskab kun dansk indfødsret ved fødslen, hvis moderen var dansk. Hvis det alene var faderen, der var dansk, blev barnet ikke automatisk dansk statsborger.
- Det er den situation, som er baggrunden for, at vi er her i dag.
- De børn, der således er født uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far *før* den 1. februar 1999, blev ikke danske statsborgere ved fødslen og har været henvist til at søge om dansk indfødsret ved naturalisation.
- Udgangspunktet i den danske indfødsretslovgivning er, at børn i statsborgerskabsretlig henseende følges med deres forældre.
- Et barn kan derfor som udgangspunkt kun optages selvstændigt på et lovforslag som hovedperson, hvis barnet ikke har mulighed for at blive optaget på et lovforslag som biperson til én af forældrene.
- De retningslinjer, der gælder for optagelse på et lovforslag, indeholder dog et særligt afsnit om selvstændig optagelse af børn, hvor spørgsmålet om forældrenes naturalisation ikke har betydning.
- Efter § 16 i retningslinjerne kan et barn, der er født uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en

dansk far, og som ikke har erhvervet dansk indfødsret ved fødslen, optages på et lovforslag uafhængigt af, om barnet opholder sig her i landet, hvis blot faderen har del i forældremyndigheden over barnet.

- En tilsvarende bestemmelse fandtes i § 14 i det cirkulære, der var gældende ved ændringen af indfødsretsloven i 1999.
- Det betyder, at de børn, der blev født uden for ægteskab *forud for* lovændringen, har – og har i årevis haft – mulighed for at søge om dansk indfødsret ved naturalisation.
- Det betyder, at hvis det kun er faderen, der er dansk, erhverver barnet alene dansk indfødsret ved fødslen, hvis det er født her i landet.

[Løsning på problemstillingen]

- Det er en tilsvarende vejledning, som ministeriet i dag giver de ansøgere, som ikke har erhvervet dansk indfødsret ved fødslen, men som fejlagtigt har fået udstedt dansk nationalitetspas, og som nu kan føle, at de er kommet i klemme mellem to regelsæt – nemlig regelsættet vedrørende erhvervelse af tidsubegrænset opholdstilladelse og regelsættet vedrørende erhvervelse af dansk indfødsret.
- Jeg ser ikke noget grundlag for at indføre en særordning for den gruppe af personer, der ikke har erhver-

vet dansk indfødsret ved fødslen, men som fejlagtigt har fået udstedt et dansk nationalitetspas.

- Ministeriet vil derimod søge at løse problemet i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation fra en person, der ikke har erhvervet dansk indfødsret ved fødslen, men som fejlagtigt har fået udstedt et dansk nationalitetspas. Ministeriet vil under behandlingen af sagen – når der foreligger sådanne særlige omstændigheder forelægge sagen for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til, om der skal meddeles dispensation fra en eller flere betingelser i de gældende retningslinjer for naturalisation, herunder fra kravet om en tidsubegrænset opholdstilladelse.

[Erhvervelse af tidsubegrænset opholdstilladelse efter EU-reglerne og efter udlændingeloven]

- De personer, der ikke har erhvervet dansk indfødsret ved fødslen, men som er statsborgere i et andet EU- eller EØS-land eller Schweiz kan opnå tidsubegrænset opholdsret efter EU-rettens regler.
- Efter EU-opholdsbekendtgørelsen har statsborgere i andre EU- eller EØS-lande, som har opholdsret i Danmark efter EU-reglerne ret til tidsubegrænset ophold efter 5 års lovligt, uafbrudt ophold i Danmark. Herudover stilles ingen andre krav.

- For personer omfattet af udlændingelovens regler om erhvervelse af tidsubegrænset opholdstilladelse kan jeg generelt oplyse, at der allerede er åbnet for at meddele tidsubegrænset opholdstilladelse på mere lempelige vilkår for visse persongrupper. Det drejer sig blandt andet om udlændinge, der har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark.
- Den persongruppe, som vi hér drøfter, er ikke umiddelbart omfattet af gældende praksis for erhvervelse af tidsubegrænset opholdstilladelse på lempeligere vilkår for udlændinge, der har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark.
- Jeg mener, som jeg allerede har nævnt, at denne problemstilling først og fremmest skal løses i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om dansk indfødsret. Ministeriet vil – når der foreligger sådanne særlige omstændigheder – forelægge sagen for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til, om der skal meddeles dispensation fra en eller flere betingelser i de gældende retningslinjer for naturalisation, herunder fra kravet om en tidsubegrænset opholdstilladelse.

[I overensstemmelse med Danmarks internationale konventioner]

- Reglerne om erhvervelse af dansk indfødsret ved fødslen bygger på afstammingsprincippet. Det bety-

der, at det først og fremmest er forældrenes statsborgerskab, der har betydning for barnets erhvervelse af dansk indfødsret.

- Det betyder så også, at et barn, der er født uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far før 1999, og hvor barnet derfor ikke har erhvervet dansk indfødsret efter faderen, vil barnet have erhvervet moderens statsborgerskab.
- Barnet vil derfor kun blive statsløst i de tilfælde, hvor barnets mor måtte være statsløs.
- Og der er på ingen måde tale om, at Danmark fastholder visse personer i statsløshed, som der er henvist til i spørgsmålet.
- Argumentet skulle ifølge spørgeren være, at personer fastholdes i statsløshed, fordi reglerne for erhvervelse af dansk indfødsret og pointsystemet ved erhvervelse af tidsubegrænset opholdstilladelse i kombination gør det vanskeligt at erhverve dansk statsborgerskab, selv om man er født og opvokset her i landet.
- Men jeg vil gerne minde om, at en person, der er født statsløs i Danmark, vil være omfattet af enten FN's konvention om barnets rettigheder eller af FN's konvention om begrænsning af statsløshed i forhold til erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation.

- Personer omfattet af konventionerne kan optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse uden at skulle opfylde de sædvanlige betingelser – det betyder blandt andet, at det ikke er en betingelse, at de pågældende har en tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark.
- I de tilfælde, hvor barnet ikke bliver statsløst, men derimod har erhvervet moderens statsborgerskab, må barnet henvises til at søge om dansk indfødsret ved naturalisation.